

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO ALGIRDO VRUBLIAUSKO ELGESIO ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMO NUOSTATOMS

2016 m. lapkričio 3 d. Nr. K55-1
Alytus

Alytaus rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – komisija): pirmininkė Monika Ražanauskienė, nariai - Antanas Damkus, Ipolitas Makulavičius, Simas Salickas, Honorata Žilinskienė, Roma Mikelionienė, Rimas Krutulis, sekretoriaujant komisijos atsakingai sekretorei Indrei Gočeldienei, išnagrinėjusi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2016-10-12 pranešimą Nr. S-1688-(1.5) „Dėl pavedimo atlikti tyrimą“ ir tyrimo metu nustatytas aplinkybės dėl Alytaus rajono savivaldybės mero Algirdo Vrubliausko veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis,

n u s t a t ė:

Pranešimo esmė

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2016-10-12 pranešime Nr. S-1688-(1.5) „Dėl pavedimo atlikti tyrimą“ nurodoma, kad Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas 2016 m. rugsėjo 30 d. apie 6 val. 10 min. ryte UAB „Alkesta“ kartu su kandidatu į Lietuvos Respublikos Seimą Laurynu Kasčiūnu vykdė rinkiminę agitaciją. Meras rinkiminę agitaciją vykdė atvykęs su tarnybiniu transportu – automobiliu Škoda Superb, valst. Nr. JHA929. 2016 m. rugsėjo 26 d. Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas savo darbo metu kartu su kandidatu į Seimą Laurynu Kasčiūnu vykdė rinkiminę agitaciją Alytaus valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje.

Prie pranešimo pridėta filmuota medžiaga, kurioje matyti, kad automobilis Škoda Superb, valst. Nr. JHA929 ne darbo metu, anksti ryte (6 val. 19 min.) stovi prie UAB „Alkesta“.

Nagrinėjimo dalykas

Komisija šiame sprendime vertina, ar Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 ir 6 punktų reikalavimų, kuriuose įtvirtinta prievolė asmenims, dirbantiems valstybės tarnyboje, nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti, nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia savivaldybės valdomu turtu ne tarnybinei veiklai.

Kadangi Komisijai pateiktoje medžiagoje užfiksuotos konkrečios datos, Komisija vertina 2016 m. rugsėjo 30 d. ir 2016 m. rugsėjo 26 d. duomenis.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Komisija kreipėsi informacijos į UAB „Alkesta“ ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybą.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba 2016-10-25 raštu Nr. 22S-(22.5)-406 „Dėl informacijos pateikimo“ informavo, kad Alytaus

rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas 2016 m. rugsėjo 26 d. lankėsi Alytaus valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje (toliau – Alytaus VMVT) ir dalyvavo kiekvieną pirmadienį 8.15 val. vykstančiame Alytaus VMVT darbuotojų susirinkime. Susirinkimo metu meras domėjosi Alytaus r. savivaldybės įmonės „Simno komunalininkas“ Simno prekyvietės veiklos sustabdymo problemomis bei pasiruošimu šaltajam periodui gyvulininkystės sektoriuje ir konkrečiai Gedimino Krušnos ūkyje.

UAB „Alkesta“ 2016-10-27 rašte Nr. 169-1-1815 „Dėl informacijos“ nurodė, kad UAB „Alkesta“ ir Alytaus rajono savivaldybės administracijos užsakymu pagal 2016 m. liepos 27 d. sutartį Nr. SUT-467 vykdo, parengiant techninę dokumentaciją, privažiavimo vietinės reikšmės kelio nuo Alytaus miesto prie Punios seniūnijos Panemuninkėlių kaimo (Nr. AL0006) kapitalinio remonto darbus, pagal 2016 m. rugpjūčio 9 d. sutartį Nr. SUT-523 vykdo, parengiant techninę dokumentaciją, Miroslavo seniūnijos Varnagirių kaimo Didžiosios gatvės (NR. AL1245) kapitalinio remonto darbus ir pagal 2016 m. rugsėjo 9 d. sutartį Nr. SUT-579 vykdo, parengiant techninę dokumentaciją, privažiavimo vietinės reikšmės kelio nuo Alytaus miesto prie Punios seniūnijos Panemuninkėlių kaimo (Nr. AL0006) ruožo nuo 0,02 iki 0,60 km kapitalinio remonto darbus. Kapitalinio remonto darbai turi būti baigti iki 2016 m. lapkričio 30 d. Darbai dotuojami Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos lėšomis, todėl natūralu, kad darbų atlikimo tempus, iškilusius sunkumus ir savalaikio lėšų įsisavinimo klausimus nuolat aptaria užsakovo bei rangovo vadovai arba jų įgalioti atsakingi asmenys. UAB „Alkesta“ nevedama svečių registracija, todėl tikėtina, kad penktadienį, 2016 m. rugsėjo 30 d., paskutinę darbo savaitės ir apskaitinio mėnesio dieną, Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas uždarojoje akcinėje bendrovėje „Alkesta“ lankėsi darbiniais tikslais ir aptarė atliekamų darbų eigą.

Į Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 26 d. posėdžio darbotvarkę 23-uju klausimu buvo įtrauktas tarybos sprendimo projektas „Dėl prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais skirtos viešosios vietos nustatymo.“ Alytaus rajono savivaldybės taryba 2016 m. spalio 26 d. priėmė sprendimą Nr. K-244 „Dėl prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais skirtos viešosios vietos nustatymo“.

Alytaus rajono savivaldybės tinklalapyje, vadovų darbotvarkė, 2016 m. rugsėjo 30 dieną numatyta:

8.20 val. Savivaldybės vadovų pasitarimas.

10.00 val. Mero pavaduotojas Arvydas Balčiūnas dalyvaus Mobiliosios grupės pasitarime.

11.00 val. Meras Algirdas Vrubliauskas, mero pavaduotojas Arvydas Balčiūnas dalyvaus Policijos dienos šventėje, kuri vyks Alytaus miesto teatre.

12.00 val. Meras Algirdas Vrubliauskas, mero pavaduotojas Arvydas Balčiūnas dalyvaus Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos šventėje „Kviečiu puodelio arbatos“, kuri vyks Daugų kultūros centre.

12.00 val. Mero patarėjas Sergej Riabinin dalyvaus bendruomenių kontaktų mugėje „Kartu mes – Lietuva!“, kuri vyks Marijampolėje.

18.00 val. Savivaldybės vadovai ir tarybos nariai dalyvaus Lietuvos savivaldybių asociacijos „Auksinių krivūlių“ apdovanojimuose, kurie vyks Vilniuje. Renginį tiesiogiai transliuos televizijos kanalas „LRT Kultūra“.

19.00 val. Mero patarėjas Bamūnas Bielevičius dalyvaus Butrimonių seniūnijos sporto šventėje, kuri vyks gimnazijos stadione.

Alytaus rajono savivaldybės mero paaiškinimas

Alytaus rajono savivaldybės meras Komisijai paaiškino, kad „2016 m. rugsėjo 30 d. anksti ryte lankiausi UAB „Alkesta“ dėl šios įmonės vykdomų darbų Alytaus rajone, taip pat buvo skubu aptarti planuojamo įrengti kelio žiedo klausimus, kurio įrengimo darbų dalis yra numatoma vykdyti ir Alytaus rajono teritorijoje. Išsiaiškinome žemės savininkų teises ir pareigas, aptarėme žemės klausimus ir galimas žiedo įrengimo technines galimybes ir alternatyvas. Vėlesnis tą dieną susitikimas dėl iš anksto suplanuotos mano darbotvarkės nebuvo galimas, kadangi vyko Pagyvenusių žmonių šventė Dauguose, Auksinės krivulės įteikimo ceremonija Vilniuje, pasitarimai dėl socialinių ir komunalinių klausimų bei kiti darbai, todėl man nebuvo problema dėl savivaldybės reikalų tą dieną prieš darbą anksti ryte susitikti su UAB „Alkesta“ atstovais.

2016 m. rugsėjo 26 d. ryte lankiausi Alytaus valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje, susitikau su vadovu Romu Černiumi, susitikime taip pat dalyvavo politologas L. Kasčiūnas ir vicemeras A. Balčiūnas, aptarėme Simno turgaus atitikimą nustatytiems reikalavimams, galimybę keisti turgaus statusą į viešą prekyvietę (Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimo projektas šiuo klausimu parengtas ir teikiamas svarstyti 2016-10-26 tarybos posėdyje), analizavome kiaulių maro situaciją, reikalavimus, keliamus ūkininkams, bei mokinių maitinimo paslaugos kokybę Alytaus rajone. Atsižvelgiant į tai, kad po pasitarimo su vadovu vyko darbuotojų pasitarimas, R. Černiaus kvietimu trumpam užsukome pakalbėti su darbuotojais, išgirsti jų nuomonę rūpimais klausimais.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, patvirtinu, kad savo veiksmais aš nepažeidžiau LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo ar kitų teisės aktų nuostatų.“

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu siekiama užtikrinti, kad valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys nesinaudotų pareigomis asmeninei naudai gauti (3 str. 1 d. 3 p.), nesinaudotų ir neleistų naudotis jokių valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai (3 str. 1 d. 6 p.).

Pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Pavyzdinių tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“, 4 punkte teigiama, kad tarnybinius lengvuosius automobilius bet kuriuo paros metu, taip pat poilsio ir švenčių dienomis gali naudoti darbuotojai tik tarnybos reikmėms.

Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos, naudojimo Alytaus rajono savivaldybės įstaigose ir netarnybinių automobilių naudojimo tarnybos reikmėms taisyklių, patvirtintų Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. lapkričio 5 d. sprendimu Nr. K-257 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos, naudojimo Alytaus rajono savivaldybės įstaigose ir netarnybinių automobilių naudojimo tarnybos reikmėms taisyklių patvirtinimo“ (toliau – taisyklės), 3.3 punkte numatyta, kad pareigybiniis automobilis – Alytaus rajono savivaldybės administracijai nuosavybės teise priklausantis automobilis ir/ar automobilis, išsinuomotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas neatlygintinai naudotis tarnybos reikmėms savivaldybės merui, mero pavaduotojui, administracijos direktoriui.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių, patvirtintų Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2007 m. lapkričio 22 d. sprendimu Nr. D1-704 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių patvirtinimo ir tarnybinių pareigybinių automobilių paskyrimo“

(toliau – administracijos taisyklės), 1 punkte teigiama, kad savivaldybės administracijos automobiliai gali būti naudojami tik tarnybiniams tikslams (savivaldybės institucijų ir administracijos nustatytoms funkcijoms atlikti bei kitiems su jų veiklos ypatumais susijusiems atvejams, įskaitant susitikimus su gyventojais ir kitus renginius, kai būtina užtikrinti mero, mero pavaduotojo, valstybės tarnautojų ar darbuotojų pareigų vykdymą). Tarnybiniai automobiliai negali būti naudojami asmeniniams poreikiams tenkinti. Administracijos taisyklių 9 punkte teigiama, kad savivaldybės meras, mero pavaduotojas ar administracijos direktorius komandiruotės metu, priimant svečius, atliekant neatidėliotinas užduotis, vykstant į susitikimus su Alytaus rajono gyventojais, į šventes ar renginius, kuriuose reprezentuoja savivaldybę ir panašiais atvejais pareigybinius tarnybinius automobilius gali naudoti nedarbo metu. Be to, asmenys, turintys teisę naudotis automobiliu, grįžtant po darbo arba anksti ryte išvykstant į komandiruotę, gali jį laikyti saugomose automobilių stovėjimo aikštelėse ar kitose vietose, kur užtikrinama jo apsauga. Apie tai asmenys (išskyrus merą ir mero pavaduotoją) privalo informuoti administracijos direktorių (Administracijos taisyklių 14 punktas).

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. pabrėžė, kad valstybės tarnybos paskirtis – garantuoti viešąjį interesą. Tad valstybės tarnyboje viešasis interesas turi dominuoti privačių interesų atžvilgiu. Valstybės tarnyboje turi būti išvengta viešųjų ir privačių interesų konfliktų, neturi būti sudaromos prielaidos tokiems konfliktams kilti. Valstybės tarnybos teikiamos galimybės negali būti naudojamos asmeniniam pasipelnymui. Iš Konstitucijos išplaukia, kad valstybės tarnyba, kaip profesinės veiklos sistema, turi būti nešališka, neutrali politinio proceso dalyvių atžvilgiu, valstybės tarnybos sistema turi būti organizuota ir veikti taip, kad būtų užtikrinamas viešojo intereso garantavimo tęstinumas, pasikeitus politinei valdžiai. Pagal Konstituciją valstybės tarnybos teikiamos galimybės negali būti naudojamos politinei veiklai, įstatymų leidėjas turi pareigą tai užtikrinti įstatymu. Valstybės tarnautojai neturi teikti kokių nors pirmenybių kuriems nors asmenims dėl jų politinių, moralinių, religinių ar kitokių pažiūrų, įsitikinimų ar veiklos arba kitokio jų statuso. Priešingu atveju būtų nukrypstama ir nuo konstitucinio visų asmenų lygiateisiškumo principo, draudžiančio asmenų diskriminaciją ar privilegijų jiems teikimą.

Apibendrinus tyrimo metu surinktą medžiagą, matyti, kad Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas 2016 m. rugsėjo 30 d. apie 6 val. 10 min., ryte, lankėsi UAB „Alkesta“, ne darbo metu, su tarnybiniu transportu, tarnybos tikslais. Oficiali informacija patvirtino, kad vykimas į UAB „Alkesta“ ir tarnybinio transporto naudojimas ne darbo metu buvo naudojamas vykdant tarnybines užduotis, kuriai atlikti galėjo būti naudojamas tarnybinis automobilis (administracijos taisyklių 9 punktas). Šiuo atveju, viešasis interesas dominuoja privačių interesų atžvilgiu, tarnybinis transportas nebuvo naudojamas asmeniniam pasipelnymui. Be to, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 2 punkte yra numatyta, kad viena iš mero funkcijų – reglamente nustatyta tvarka atstovauja pats arba įgalioja kitus asmenis atstovauti savivaldybei teisme, bendradarbiaujant su kitomis savivaldybėmis, valstybės ar užsienio šalių institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis. Algirdas Vrubliauskas į UAB „Alkesta“ vyko kaip savivaldybės meras – rajono atstovas, siekiant aptarti planuojamo įrengti kelio žiedo klausimus, kurio įrengimo darbų dalis yra numatoma vykdyti ir Alytaus rajono teritorijoje. Atsižvelgiant į tai, Komisijos nuomone, Alytaus rajono savivaldybės meras, pasinaudodamas tarnybiniu automobiliu ne darbo metu anksčiau minėtam tikslui, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatų nepažeidė.

Komisija neturi pagrįstos informacijos ar duomenų apie tai, kad Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas 2016 m. rugsėjo 26 d. savo darbo metu kartu su kandidatu į Seimą

Laurynu Kasčiūnu vykdė rinkiminę agitaciją Alytaus valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje. Tą patvirtina Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos raštas bei Alytaus rajono savivaldybės mero paaiškinimas, kuriuose nurodytas konkretus lankymosi tikslas Alytaus valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje, t. y. aptartas Simno turgaus atitikimas nustatytiems reikalavimams, galimybė keisti turgaus statusą į viešą prekyvietę (Alytaus rajono savivaldybės taryba 2016 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. K-244 „Dėl prekybos savos gamybos žemės ūkio ir maisto produktais skirtos viešosios vietos nustatymo“), kiaulių maro situacijos analizavimas, aptarti reikalavimai, keliami ūkininkams, bei aptarta mokinių maitinimo paslaugos kokybė Alytaus rajone. Atsižvelgiant į tai, Komisijos nuomone, Alytaus rajono savivaldybės meras nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatų. Duomenų apie tai, jog meras pasinaudojo pareigomis asmeninei naudai gauti, Komisija neturi.

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytą informaciją, Komisija neturi pagrindo konstatuoti, kad Alytaus rajono savivaldybės meras netinkamai vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas ar veikia jas pažeisdamas.

Alytaus rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus faktus ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei Alytaus rajono savivaldybės etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2006-12-27 sprendimu Nr. K-269, 16 punktu, vienbalsiai

n u s p r e n d ė:

1. Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 ir 6 punktų reikalavimų, kuriuose įtvirtinta prievolė asmenims, dirbantiems valstybės tarnyboje, nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti, nesinaudoti ir neleisti naudotis jokių savivaldybės valdomu turtu ne tarnybinei veiklai.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Alytaus rajono savivaldybės merui Algirdui Vrubliauskui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, pareiškėjai Rasai Vitkauskienei ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Sprendimą paskelbti Alytaus rajono savivaldybės interneto svetainėje www.arsa.lt ir Alytaus rajono savivaldybės informaciniame biuletenyje „Alytaus rajono žinios“.

Alytaus rajono savivaldybės tarybos
Etikos komisijos pirmininke

Monika Ražanauskienė